

יומן החדשות

★ הבמאי אמורה (אהבנו כל כך) סקולה הפיק עבור הטלוויזיה האיטלקית סדרה בת שישה סרטים, כולם בכימוי של תלמידי, כולם סביב אפיוזיות המתרחשות בפאיצה נבונה, אחת היכרות היפות והסואנות של רומא.

זוהי מחווה של תמיכה בייצור של כל הסדרה: מארצ'לו מאסטרויאני מופיע בכל אחד מהפרקים לכמה רקות בתפקיד עצמו. כאחד הקטי עם נותן מאסטרויאני הוראות למוזיקתו דרך הטלפון, ומסביר לה בדיוק את הנחיתיו להזמנת ארון הקבורה שלו.

★ הסרט הישראלי ינדי ספאלין, שהפתיח ב"פסטיבל קאן בזכות התגובות החמימות שקיבל שם אחרי שנשלל בישראל, הוצג השבוע בפסטיבל הקומדיה בוואווי, עיר מגוריו של צ'ארלי צ'אפלין בשווייץ.

★ פסטיבל ונציה רחה כל הסרטים הישראליים שהוגשו לו בטענה שאף אחד מהם לא היה מספיק טוב. בעלי תאריהקולנוע בישראל טוענים שגם הקהל בארץ חושב כך ולכן מבוגל המלחמה ההיא וולו כל הסרטים החדשים שיצאו למסכים בחופשת-הקיץ לא ענו על הציפיות שחלו בהם.

★ לעומת זאת קיץ לוחט בארצות-הברית: התעשייה הקולנועית חוגגת. העיתון וארייט פירסם נתוני קופה מדהימים כדבר הצלחות קופי תיות של הסרטים הגדולים, ביניהם: באים לאמריקה (שיוצג בקרוב בישראל) דן בשם וונדה, הונד רביס וקרוקודיל דאודי 2.

★ השקנת האיטלקיה היהפיה לאה מאי סארי הודיעה בפסטיבל לוקראנו האחרון שהיא עשה השבועה, סירטו האחרון של מארקו לטו, הוא גם סירטה האחרון כשחקנית. מאסטרו התקבלה בתשואות לפני הסרט ובדומה אחריו. הסרט הוא לא רק מעמם, אלא גם מביד, אף פי שנעשה על פי סיפורה של סימון דה בובורא.

אשה שבעלה בוגד בה אחרי נישואי אושר של 20 שנה, מתפוררת בלי כוח לעמוד על רגליה ולחיות חיים עצמאיים. המוזר ביותר הוא מישקו הגרוע של השחקן המעולה, בדרך כלל, ארלנד יופסון, שנראה כפארודיה על גבר מודקן — שערו צבוע כשחור ופניו מאופייים כסרה קוטה כמו היה אותו. בפיו — דיכוב איטלקי. חבל שרוקא כסרט שכזה כחרה מאסארי להיפרד.

חדרין

חובה לראות:

תליאביב: עיניים שחורות, קפה בנדד, בוגל המלחמה ההיא, לירי איב, כפר קטן שלי.

ירושלים: המיבצר הנסתר, חיספה: אהבנו כלכך.

תליאביב:

*** לירי איב (פריז, ארצות-הברית) — כלי-כך ותיק וכל כך ערכני אדם, חווה והנחש, רחוק מגן העדן, אם כי תאוותו של האדם לממון ונכונותו לוותר על האמת לפי נוחותו ובתנאי שלו קיימים לעולם. הנרי פונדה הצעיר וברברה סטנוויי המקסימה בסיוע אוסף שחקני סטרג'ס המזהירים עדיין. מי שלא ראה חייב לפצות את עצמו.

*** מילגרו (טיילת, ארצות-הברית) — הללויה לרוח האדם, להגנה על הטבע ולעבודת-הכפיים. אגדה נחמדה על הכפר הפשוט המנצח את רחפור הקירמה עם חזירה חביבה, ובעזרת צוות-שחקנים המונה את סונייה בראגה, כריסטופר ווק, ג'ון הרד והניאל שטרן. מצטיין השחקן הקשיש מכולם — קארלוס ריקלם.

*** סרנטיק (רבחן, ארצות-הברית, מוצג גם בפאר בחיפה) — רומן פולנסקי נכנס לגעיליו של אלפרד היצ'קוק בניגוחות רבה, עם האריסון פורד בתפקיד הר"ר ווק, ההופך לגיבור בעל כורחו; גיסיו מעניין שהפך למותחן מרתק.

הקרנות מיוחדות:

*** המהמכה על מי ריד (סימטק תל-אביב, 21.30, 6.9) — הודמנות לחוות בסירטו של אחר הבולטים בכימאי מכסיקו, פול (פרידה") לרוק. תעודה נדירה המבוססת על זיכרונותיו של העיתונאי האמריקאי ג'ון ריד.

*** מוזיבורנתיו של מכסיקאי (סי-נמטק תל-אביב, 21.30, 9.9) — הקרנה חרי-פעמית של תעודה מרתקת אודות מכסיקו בראשית המאה. כרמן טוסקאנו דה מורנו סאנשו הרכיבה סרט מצילומי אביה סלבאדור טוסקאנו שתיעד בין היתר את מנהיגיה הבולטים של מהפכת מכסיקו.

עדנה סיינר

נטעמים אמנותיים

החגיגה של באבט (גורדון, תל-אביב, דנמרק-צרפת) - ארוחת שחי-תות יש בה מן הקדושה. מי שלא מאמין שילך לראות את החגיגה של באבט, האוסקר הזר של השנה, ההפתעה הגדולה של השנה, הארוחה הארוכה ביותר, המפורטת ביותר, המגרה ביותר שנה-אתה אי פעם על בד הקולנוע.

כל העניין מתחיל בעצם בקצה אחר של המין האנושי ובד אחר של העולם. סיפורה של קארן בליקסן שקראה לעצמה איזק דניסן, ומי שלא קרא את ספריה התוודע אליה בסרט זיכרונות מאפריקה, התרחש ב-1781 בכפר נורווגי קטן. שתי בנותיו הצדקניות של כומר פרוטסטנטי, שלימד את בני הכפר אורחות צדק, רחמים וצינעה כהשקעה לאושר בעולם הבא, אספו לביתן פליטה צרפתייה מיסתורית.

האשה, באבט, סיפרה כי איבדה את בעלה ובנה בנסיבות מיסתוריות למדי והגיעה לביתן בהמלצת זמר אופרה ידוע שחיזר פעם אחרי אחת מהן, וזכר את מסורת האירוח וטוב-הלב של ביתן. האחות, שהגיעו לסף העוני, הציעו לה קורת-גג, אף כי שבר לא יכלו לשלם לה. היא ניתלה את משק-הבית, ועד מהרה הסתבר כי בתבונה הצליחה אפילו לחסוך, כך שעניי הכפר זכו שוב לאכול מרק חם בבית האחיות.

14 שנה מאוחר יותר מגלה באבט כי זכתה בהגרה. האחיות חוששות כי מהתעשרה תעדיף לעזוב את ביתן, אבל היא מציינה להן מישאלה אחת ויחידה: להכין עבורן ועבור שכניהן

סטפאן אודרן - ההפתעה של השנה

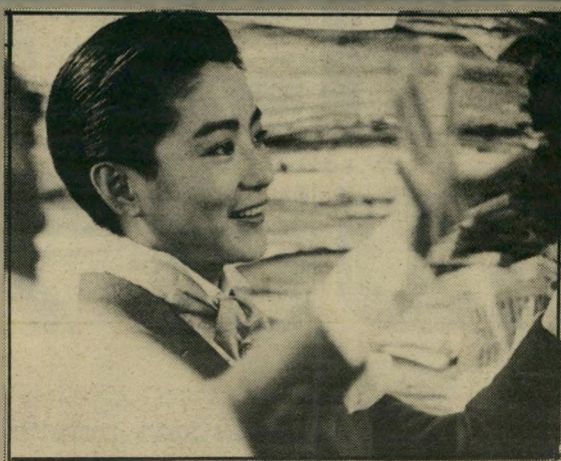
ארוחת-ערב צרפתית מסורתית ביום הזיכרון לאביהן. הארוחה הממלאה את חצי הסרט היא פסגתו. מעין עבודת-קודש של האמן, הכרת-התודה העמוקה ביותר שבאבט יכולה להציע, וכמובן שבה היא משקיעה בלי היסוס את כל הכסף שהרוויחה. לשאלה מדוע עשתה זאת, הרי היא ענייה שוב, ישנה לסרט רק תשובה אחת: האמן לעולם אינו עני. האווירה, המישקה, הצילום - הכל מצביע על החלטתו של הבימאי גבריאל אכסל להישאר נאמן ככל האפשר למילה הכתובה. חגיגה קולנועית של ממש!

חגיגה מעולם אחר

פקין בלוז (דיזגוף, תל-אביב, הונג-קונג) - קודם כל, עצה: מי שהולך לראות את פקין אופרה בלוז (שמו המלא של הסרט במקור) רצוי שיצי-טייד בשתי עיניים בתוליות. אם ניסה לראות את הסרט בהרגלי הצפייה השגורים אצלו הוא עשוי להיות מופתע ומבולבל, לפחות במשך 20 הדקות הראשונות של הסרט. רבים וטובים לפניו, שהתוודעו לראשונה ליצירתו של הבימאי ההונג-קונגי, טסואי הארק, מצאו את עצמם בוהים מול הבד.

מה רוצים ממני? שאל אחד המבקרים המלומדים, שלא ידע לאיזו מגידה יכניס את הסרט. האם זו מלודרמה מבולבלת ואלימה על גורלן המוזר של שלוש יפהפיות! או שמא זוהי לידתו של, שינקמה ד'אוסר" מן המיזרח הרחוק - כלומר קולנוע אישי חדש שהמעריבים צריכים להתרגל אליו כדי להעריכו.

האמת נחה לה באיזשהו מקום באמצע. טסואי הארק הוא אכן חריג גם בקולנוע שבו הוא מועל, המייצר מדי שנה מאות סרטי פעולה שמצליחים לכנותם בורקס מעופפים בנוסח סין. רק מעדנים מעטים מצליחים להתגלות על פני רוטב-חמוץ-מתוק זה. אם לחפש סיפור או גיבורים הרי יש כאן שלוש גיבורות. כל אחת והמהמיה שלה, בתקופה בלתי-ידועת לחלוטין, 1913, בסין. (השלמות היסטוריות - ראה סיכטו של ברנרדו ברטולו צ'י, הקיסר האחרון). שלוש הנערות, כל אחת יפה וחמודה מחברתה מסתככות בפעילות מחתרתית. האחת מורדת נגד שחיתות המעשט של אביה, נגדל שנידל אותה כנער לכל דבר.

לין צינג - חוויה ססגונית מעניינת

השנייה, זמרת-רחוב שמטרתה העליונה בחיים היא הממון. השלישית, בתו של מנהל להקת אופרה העומדת על דעתה להופיע בתפקידי נשים למרות שמסורת התיאטרון הסיני אסרה זאת עד לאותה התקופה.

העלילה שיש בה אלף ואחת תפניות, מרידות, חתרנות, אהבה, קומדיה, מוסיקה, מחול ושירה, והתנגשויות עקובות מדם מתקדמת במהירות משחררת, ולא ניתן לעקוב אחרי סבירותה. למרות זאת, כדאי להתנסות בחוויה הססגונית.

אותך זה מצחיק?

מצלמה בלי בושה (מקסים, תל-אביב, וב-16 בתי-קולנוע נוספים ברחבי הארץ; ישראל) - קשה להח-ליט אם אפשר בכלל להתייחס ל-שרשרת של מתיחות כאל יחידה קולנועית או יצירה אמנותית ולנתח אותה באיזמל הביקורת. לפעמים לא ברור אם לכל סרט (בהנחה שסרט הוא מיספר מטרים של פילם מצולם) צריכה הביקורת להתייחס.

אבל אם ביקורת קולנוע נועדה לשמש כמדריך מעשי עם פרשנות, לפי טעם הכותב, הרי אי-אפשר שלא להתייחס גם למצלמה בלי בושה, האחרון בסידרת, המצלמה הנסדרת" של יהודה ברקן, שנערז המעם בצבי שישל ובמשה טימור, הראשון כמתחן מתחפש פעיל והשני כממציא תחבולות.

התרומה הסכסית האחרונה לגיוון האישיות של יהודה ברקן היא נינה, דוגמנית גרמניה חמודה. היא מופיעה כמלצרית מיקצועית לכל דבר. אלא שמרגע שבו נטלה את הזמנה מלקוחותיה וסובבה על עקביה לשוב אל המיטבח היא מגלה עכזו חשוף לחלוטין, שהוא מראה מדהים בהחלט, במיוחד למי שצפה בחזיתה המכוסה בסניור לבן שיגרת. יש שייגבו: בזיחה וולגרית. אחרים: עם עכזו חטוב שכזה אפשר אפילו ללכת לתפילה.

דוגמה אחרת: תצוגת-אופנה לכל המישפחה. הדוגמנית החיננית עוברת מצעידה מרקדת על המסלול לסטריפטזי נועז.

יהודה ברקן עם נינה - עניין של טעם